

Kongres
Ruchów
Miejskich

KONGRES
RUCHÓW
MIEJSKICH

PROGRAM

O WOLNE, ZIELONE, SOLIDARNE MIASTO! 10 lat Kongresu Ruchów Miejskich 2011-2021

Kongres Ruchów Miejskich to ogólnopolskie forum miejskich aktywistów i działaczy lokalnych z całego kraju. W wielu kwestiach odosobnione działania lokalne są niewystarczające, by efektywnie rozwiązać istotne dla miast problemy. Część z nich wymaga rozwiązań systemowych, na poziomie centralnym – stąd potrzeba powołania KRM w celu organizacji współdziałania oddolnych, lokalnych, obywatelskich ruchów miejskich na płaszczyźnie ogólnokrajowej. Jest to organizacja społeczna promująca wybrane zmiany legislacyjne, polityczne, instytucjonalne.

Kongres Ruchów Miejskich działa już 10 lat! Pierwszy raz spotkaliśmy się w Poznaniu, 18 i 19 czerwca 2011 roku. W 2021 podsumowujemy działalność KRM, ale przede wszystkim stawiamy nowe cele i wyzwania.

Jednym z tematów wiodących VII Kongresu będą wyzwania, które stają przed Kongresem Ruchów Miejskich oraz miastami, a związane są z budowaniem miast odpornych na kryzysy: pandemiczny i klimatyczny.

Sprawne i bezpieczne miasto jest odporne na kryzysy i zagrożenia nieuniknione we współczesnym, zglobalizowanym świecie. Odporne nie znaczy, że takiego miasta kryzysy nie dotyczą, natomiast:

- potrafi sobie z nimi radzić z minimalnymi stratami i kosztami,
- wyciąga wnioski z doświadczeń i wzmacnia swoją odporność dzięki lekcjom z wcześniejszych sytuacji kryzysowych i doświadczeń innych miast,
- prawidłowo ocenia ryzyko wystąpienia niekorzystnych zjawisk, i jeśli nawet nie może im zapobiec [jak pandemii], potrafi zminimalizować ich niekorzystne skutki - czyli zarządza ryzykiem, zyskując lub zwiększając odporność.

PIATEK, 25 CZERWCA 2021

14:00 – 15:00 REJESTRACJA

18:00-19:00 KOLACJA

SALA 1

15:00 – 18:00

WALNE ZEBRANIE KRM

19:00 – 20:30

Debata: Wybory samorządowe i parlamentarne 2023 a Kongres Ruchów
Miejskich

Kongres Ruchów Miejskich i Ruch Miejski Ludzie dla Miasta

SALA 2

19:00 – 21:00

Obrona cywilna, czyli zwiększenie odporności wspólnot lokalnych - szansa dla ruchów miejskich? Panel (120 minut)

Energia miast

O WYDARZENIU:

Rok 2020 udowodnił jak bardzo potrzebne jest uspołecznienie reagowania kryzysowego na poziomie lokalnym. Obrona cywilna to pomysł na wzmacnianie odporności wspólnot lokalnych na potencjalny kryzys, np. taki jaki pandemia COVID-19. Arkadiusz Nowalski, Burmistrz Miasta Sejny wraz z Energią Miast oraz fundacją Instrat opublikował pierwszy w Polsce raport o tzw. rezyliencji, pt. Ochrona obywatelska: Edukacja na rzecz obywatelskiej rezyliencji. Zgodnie z holistyczną koncepcją obywatelskiej odporności, bezpieczeństwo zapewnia splot czynników społecznych, politycznych, ekonomicznych, ekologicznych i militarnych, a nie wyłącznie zdolność do obrony przed konwencjonalną agresją zewnętrzną. Ochrona obywatelska, zapewniająca rezyliencję na lokalnym poziomie, uzupełniłaby luki wypełniane dziś przez m.in. WOT.

Prezentacja założeń uspołeczniania reagowania kryzysowego, dyskusja panelistów, z możliwością zadawania pytań.

O PROWADZĄCYCH:

Arkadiusz Nowalski (prowadzący)

Burmistrz miasta Sejny, wchodzącego w skład "przesmyku suwalskiego", członek Energii Miast.

Wojciech Kuźnicki

Analityk inwestycyjny i prawnik. Doświadczenie zdobywał pracując w wiodących firmach doradczych i inwestycyjnych. Słuchacz prawniczych seminariów doktoranckich na Uniwersytecie SWPS.

Piotr Rycielski

Doktor psychologii, pracownik Wydziału Psychologii Uniwersytetu SWPS w Warszawie, absolwent międzywydziałowych interdyscyplinarnych studiów doktoranckich prowadzonych w Instytucie Studiów Społecznych im. prof. R.B. Zajonca na Uniwersytecie Warszawskim, stypendysta University of Michigan. Przez wiele lat adiunkt i członek rady naukowej w Instytucie Badań Edukacyjnych, wieloletni wykładowca akademicki, autor i współautor licznych badań naukowych i publikacji z zakresu psychologii edukacji.

SALA 3

19:00 – 19:45

Ruchy miejskie w mniejszym mieście. Warsztat

Pomorskie Stowarzyszenie Aktywni Lokalnie

19:45-20:30

O decentralizacji. Warsztat

Pomorskie Stowarzyszenie Aktywni Lokalnie

SALA 4

19:00 – 19:45

Czy jakość rozwiązań publicznych może być lepszą narracją KRM?

Konwersatorium

Forum Kultury Przestrzeni

O WYDARZENIU:

Proponując różne nowe rozwiązania dot. miast, zakładamy, że istnieje platforma do tego, aby je proponować i o nich rozmawiać. Stawiam tezę, że nie istnieje i trzeba dopiero rozpocząć publiczną debatę o polityce jakości w samorządach i rządowej polityce miejskiej.

O PROWADZĄCYCH:

Marcin Skrzypek

Absolwent anglistyki UMCS. Muzyk Orkiestry św. Mikołaja i Odpustu Zpełnego. Koordynator Forum Kultury Przestrzeni w Ośrodku „Brama Grodzka – Teatr NN”. Autor „Atlasu sytuacji pieszych”. Współautor Strategii Rozwoju Lublina 2020 i aplikacji Lublina do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Członek Rady Programowej Polskiego Kongresu Obywatelskiego. Publicysta, fotograf, turysta.

19:45-20:30

Wnioski z raportu "Five Ways to Wellbeing" jako otwarcie nowej perspektywy na publiczne usługi kultury. Konwersatorium

Forum Kultury Przestrzeni

O WYDARZENIU:

Ponad dekadę temu Brytyjczycy opublikowali raport "Five Ways to Wellbeing", który może zmienić postrzeganie usług kultury jako usług społeczno-zdrowotnych. Może jest sens popularyzacji takiego podejścia?

O PROWADZĄCYCH:

Marcin Skrzypek

Absolwent anglistyki UMCS. Muzyk Orkiestry św. Mikołaja i Odpustu Zpełnego. Koordynator Forum Kultury Przestrzeni w Ośrodku „Brama Grodzka – Teatr NN”. Autor „Atlasu sytuacji pieszych”. Współautor Strategii Rozwoju Lublina 2020 i aplikacji Lublina do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Członek Rady Programowej Polskiego Kongresu Obywatelskiego. Publicysta, fotograf, turysta.

SALA 5

19:00 – 20:30

Technologie obywatelskie w miastach. Prezentacja i warsztaty

Miasto jest Nasze, Purpose Climat Lab, Polski Alarm Smogowy, Michał Tajchert (aplikacja Kanarek)

O WYDARZENIU:

Zaprezentujemy podsumowanie projektu przeprowadzonego przez Transport&Environment, Purpose, MJN i twórcę aplikacji Kanarek [30 minut]. W drugiej części spotkania wspólnie z uczestnikami popracujemy warsztatowo nad możliwościami i sposobami skalowania projektu na inne miasta.

O PROWADZĄCYCH:

Magdalena Kozłowska

Jest absolwentką Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie skończyła historię i kulturoznawstwo. Pracuje na Uniwersytecie Warszawskim jako adiunktka, gdzie doskonali swoje umiejętności badawcze i pedagogiczne. Wcześniej doświadczenie zdobywała również pracując dla administracji publicznej i mediów ogólnopolskich. Zawodowo związana z sektorem pozarządowym od blisko dziesięciu lat. Ma szerokie doświadczenie w analizie, zarządzaniu projektami, planowaniu strategicznym, opracowywaniu standardów i procesów usprawniających. W PAS odpowiada za koordynację projektów, zbieranie i analizę danych oraz promocję. W ostatnich latach odpowiadała m.in. za akcję „Zobacz czym oddychasz”, podczas której mobilne instalacje w formie oddychających płuc pojawiły się w ponad 20 miejscowościach w całej Polsce, aby uświadomić problem smogu.

Anna Siewiorek

Jest koordynatorką kampanii w Purpose Climate Lab, gdzie wspiera innowacyjne kampanie na rzecz klimatu i mobilizacji społecznej w Polsce. Doświadczenie zawodowe zdobywała między innymi w Fundacji Anny Dymnej "Mimo Wszystko". Posiada licencjat

z zarządzania mediami oraz jest magistrem prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Studiowała również w Holandii i Singapurze. Działała jako długoletnia wolontariuszka i stażystka m.in. w Amnesty International, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka i Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Marta Wójcicka

Działaczka Stowarzyszenia Miasto Jest Nasze. Współpracowała z inicjatywą Koduj dla Polski oraz Uniwersytetem Dzieci. Entuzjastka technologii obywatelskich, otwartych danych i tematyki zarządzania danymi miejskimi. Zaangażowana w wiele lokalnych tematów – walkę o zieleń, infrastrukturę publiczną, rozwój transportu publicznego i planowanie przestrzenne. Bliskie jej sercu są również w projekty związane z wyrównywaniem szans. Ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie Warszawskim, zawodowo zajmuje się marketingiem cyfrowym i zarządzaniem danymi marketingowymi.

ONLINE

15:00 – 16:30

Kto do kogo ma się dostosować? Rozwój kompetencji międzykulturowej osób zarządzających wielokulturowym samorządem. Warsztaty

Diversity +

LINK DO WYDARZENIA: <https://kongresruchowmiejskich.clickmeeting.com/kto-do-kogo-ma-sie-dostosowac>

O WYDARZENIU:

"Kto do kogo ma się dostosować" - pytanie, z którym często mierzą się wielokulturowe społeczności. Kultura jest głęboko zakorzenioną w naszych umysłach mapą, wedle której postępujemy w danym społeczeństwie. Kiedy na jednym terenie zaczynają ze sobą mieszkać osoby z odmiennych kultur, uaktywniają się mechanizmy "My i Oni". Nie każdy ma otwartość do pracy z osobami z innych kultur. Dla wielu z nas różnice kulturowe bywają stresujące i niezrozumiałe. Jednym ze sposobów oswojenia odmienności kulturowej jest rozwój kompetencji międzykulturowej. Osoby decydujące o lokalnej polityce wielokulturowej, w swej pracy spotykają się z dylematami dotyczącymi poszukiwania kompromisów w wielokulturowej społeczności. Czy uczniowie muzułmańscy mogą uczęszczać na lekcje w czapkach? Czy w urzędach na terenie gminy informacje urzędowe powinny być publikowane tylko po polsku? Kompetencja międzykulturowa daje większe możliwości do poszukiwania adekwatnych rozwiązań na takie dylematy kulturowe. W trakcie warsztatu zaprezentuję kierunki rozwoju kompetencji międzykulturowej dla osób zarządzających lokalną polityką wielokulturowości na terenie samorządu.

O PROWADZĄCYCH:

Kinga Białek - psycholog międzykulturowa i trenerka. Od 2000 roku prowadzi działania szkoleniowe, których celem jest rozwój kompetencji międzykulturowej. Specjalizuje się w budowaniu porozumienia między osobami pochodzącymi z różnych kultur oraz w rozwijaniu kultury organizacji różnorodnej kulturowo. Zaangażowana w tworzenie Modelu ds. Równego Traktowania [Gdańsk] oraz wielokulturowej polityki [Lesznowola]. Jest krajową przedstawicielką sieci Radicalisation Awareness Network, gdzie zajmuje się integracją międzykulturową przeciwdziałającą ekstremizmom.

16:45 – 18:00

Po co miastom zarządzanie różnorodnością i polityki włączenia? Prezentacja i dyskusja.

Diversity+

LINK DO WYDARZENIA: <https://kongresruchowmiejskich.clickmeeting.com/po-co-miastom-zarzadzanie-roznorodnoscia-i-polityki-wlaczenia>

O WYDARZENIU:

Place attachment, kultura przynależności, wzmacnianie zaangażowania mieszkank i mieszkańców w życie miasta, wreszcie wzrost poczucia bezpieczeństwa psychologicznego i wzrost jakości relacji w ramach wspólnot lokalnych - to tylko wybrane korzyści z polityki włączenia, które mogą i jak się okazuje, powinny realizować miasta. Zwłaszcza czas w trakcie i po pandemii sprawił, że poszczególne miasta szukają odpowiedzi w jaki sposób efektywnie zarządzać samorządem w świecie VUCA. Proponujemy zatem odpowiedź VUCA Prime, ale skoncentrowaną na Human Centered Design. Robią tak miasta w całej Europie, rozwija się sieć miast praw człowieka, Światowe Forum Miast Praw Człowieka poświęcone było tym zagadnieniom już trzy lata temu. Najwyższy czas, by i polskie miasta obudziły się do tej filozofii.

SOBOTA, 26 CZERWCA 2021

09:00-9:45 REJESTRACJA / ŚNIADANIE

12:15-12:30 PRZERWA KAWOWA

14:00-15:00 PRZERWA OBIADOWA

16:30-16:45 PRZERWA KAWOWA

18:15-18:30 KOLACJA

AFTERPARTY po obradach

SALA 1

10:00 – 12:00

SESJA OTWARCIA

Ruchy miejskie w Polsce – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość

○ PRELEGENTACH:

Anna Domaradzka [prowadzenie]

Socjolożka, dyrektorka Instytutu Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie kieruje zespołem Laboratorium Miasta Obywatelskiego – Civil City Lab. Stypendystka Komisji Fulbrighta i Fundacji Kościuszkowskiej. Prowadzi krajowe i międzynarodowe projekty badawcze dotyczące prawa do miasta, jakości życia i wspierania społeczności lokalnych poprzez inwestycje w kulturę, przedsiębiorczość społeczną i projektowanie oparte na naturze. Autorka badań i publikacji z zakresu socjologii miasta oraz polityki miejskiej, w tym roli administracji, deweloperów i ruchów miejskich w rozwoju miast. Ekspertka w zespole tworzącym Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych m.st. Warszawy 2021–2030, wcześniej ekspertka ds. społecznych w procesie aktualizacji Strategii Rozwoju Warszawy 2030.

Edwin Bendyk

Socjolog, publicysta Tygodnika POLITYKA, szef działu naukowego oraz autor poczytnego bloga Antymatrix. Badacz pasjonujący się przyszłością i tym co ona oznacza dla teraźniejszości, współtwórca Ośrodka Badań nad Przyszłością COLLEGIUM CIVITAS, gdzie pracuje jako nauczyciel akademicki. Członek Polskiego Clubu PEN, od niedawna prezes zarządu Fundacji im. S.Batorego. W Centrum Nauk Społecznych PAN prowadzi seminarium o nowych mediach. Autor szeregu książek, z których najnowsza to monumentalne, syntetyczne dzieło „W Polsce, czyli nigdzie. Rzecz o upadku i przyszłości świata”, wydane w tym roku. Uczestnik Kongresów Ruchów Miejskich.

Paweł Kubicki

Doktor habilitowany, profesor nadzwyczajny w Instytucie Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Specjalizuje się w badaniu społeczno-kulturowych aspektów rozwoju miast. Autor kilkudziesięciu publikacji poświęconych tej problematyce, między innymi: „Miasto w sieci znaczeń. Kraków i jego tożsamości” [2010], „Nowi mieszkańcy w nowej Polsce” [2011], „Wynajdywanie miejskości. Polska kwestia z perspektywy długiego trwania” [2016], „Efekt ESK. Jak konkurs na Europejską Stolicę Kultury zmienił polskie miasta” [2017], „Ruchy miejskie w Polsce. Dekada doświadczeń” [2019]. Uczestniczył jako uważny obserwator w niemal wszystkich Kongresach Ruchów Miejskich.

Lech Mergler

Aktywista miejski z Poznania, z zawodu inżynier, potem wydawca i publicysta. Współtwórca stowarzyszeń My-Poznaniacy i Prawo do Miasta. Współorganizator Kongresu Ruchów Miejskich w 2011 r. w Poznaniu, prezes zarządu KRM 2016-2019.

12:30 – 14:00

Polityka miejska w nowym rozdaniu. Krajowa Polityka Miejska – czy jesteśmy na to gotowi? Debata

O WYDARZENIU:

Dyskusja o Krajowej Polityce Miejskiej z perspektywy ruchów miejskich i Tez Miejskich:

- dlaczego KPM jest Państwu potrzebny i czego Państwo oczekujecie od KPM?
- w jaki sposób KPM pomaga budować odporne na kryzysy miasta?
- w jaki sposób KPM może pomóc realizować hasło Kongresu: O WOLNE, ZIELONE, SOLIDARNE MIASTO!?
- miasto to nieustanny konflikt: w jaki sposób KPM łagodzi konflikty w miastach, a jak między miastami?

O PRELEGENTACH:

Marcin Nowak [prowadzenie]

Radny Miasta Lublina, wiceprzewodniczący Rady Miasta Lublin, Polska 2050.

Patryk Białas

Zawodowo: Dyrektor Centrum Innowacji i Kompetencji w Parku Naukowo-Technologicznym Euro-Centrum w Katowicach.

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego oraz Podyplomowego Studium Rozwoju Regionalnego i Polityki Regionalnej, Akademia Rozwoju Regionalnego, Uniwersytetu Warszawskiego. Od szeregu lat zajmuje się rozwojem regionalnym, rozwojem technologicznym, transferem i komercjalizacją technologii. Posiada wieloletnie doświadczenie w zakresie zarządzania rozwojem inkubatorów i parków technologicznych.

Aktywista: prezes stowarzyszenia BoMiasto, wiceprezes Kongresu Ruchów Miejskich, jeden z założycieli Śląskiego Ruchu Klimatycznego, krajowy koordynator polskich liderów Climate Reality Project, koordynator kampanii Czyste Powietrze w Katowicach, wcześniej koordynator Katowickiego Alarmu Smogowego, wcześniej członek Polskiego Alarmu Smogowego, animator Laudato si w Światowym Ruchu Katolików na Rzecz Środowiska (GCCM), członek zarządu Ruchu Ekologicznego św. Franciszka z Asyżu (REFA)

Radny Rady Miasta Katowice

Zainteresowania: rozwój regionalny, ekologia miejska: czysta energia, czyste powietrze, ochrona drzew i klimatu

Grażyna Czajkowska

Sopocianka, ekonomistka, przedsiębiorczyni prowadzi rodzinną firmę od 30 lat. Radna miejska III kadencji. Propagatorka instrumentów partycypacyjnych wśród mieszkańców, ostatnio w procesach planowania przestrzennego. W 2011 w sopockiej Radzie Miasta kierowała komisją, która przygotowała pierwszy w Polsce Budżet Obywatelski. Zachęca do zmiany tradycyjnych nawyków poruszania się po mieście w kierunku komunikacji pieszo–rowerowej i transportu publicznego. Społecznie zaangażowana - od 10 lat w pracę Fundacji Rozwoju Kocham Sopot, której obecnie jest prezeską. Charytatywnie współpracuje m.in. z Bankiem Żywności, Szlachetną Paczką. Zainteresowania: rodzina, uprawa ogrodu, bieganie, rower, narty, łyżwy.

Paweł Górny

Przewodniczący Stowarzyszenia Społeczny Rzecznik Piesznych w Bydgoszczy, które jest jedyną polską organizacją w International Federation of Pedestrians. Ponadto działa w zarządach Bydgoskiej Federacji Ruchów Miejskich oraz Kongresu Ruchów Miejskich, absolwent SGH Zarządzanie miastem i polityka miejska, współpracownik Instytutu Rozwoju Miast i Regionów w tematyce transportu i mobilności miejskiej. Lokalnie członek ciał doradczych przy Prezydencie Bydgoszczy w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, polityki rowerowej jak i partycypacji społecznej. Współautor "Katalogu dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni pieszej" przyjętego zarządzeniem Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

15:00 – 16:30

Miasta po pandemii: zagadnienia aktywnej mobilności i miejskiej logistyki.

Debata i prezentacja

Miasto jest Nasze | Goście WYDARZENIU: Allegro i Fundacja Client Earth

O WYDARZENIU:

Prezentacja najnowszych raportów na temat aktywnej mobilności i logistyki miejskiej. W drugiej części zapraszamy na ciekawą debatę z udziałem przedstawicieli firmy Allegro oraz Client Earth. Postaramy się odpowiedzieć na pytania:

1. Jak powinny wyglądać miasta po pandemii?
2. Jak zachęcić mieszkańców do aktywnej mobilności i korzystania z transportu publicznego?
3. Jak zaadresować problem coraz intensywniejszego przepływu paczek w miastach i rosnącej popularności zakupów online?

O PRELEGENTACH:

Iwona Bojadżijewa - socjolożka, tłumaczka, wieloletnia pracowniczka sektora pozarządowego. Jest autorką artykułów naukowych o tematyce miejskiej, była zaangażowana w działania na rzecz zrównoważonej produkcji i konsumpcji w globalnych łańcuchach

dostaw. Obecnie pracuje w Fundacji ClientEarth Prawnicy dla Ziemi, gdzie koordynuje kampanię na rzecz poprawy jakości powietrza w Polsce. Prywatnie angażuje się w zazielenianie swojej najbliższej okolicy.

Marta Mikliszańska jest ekspertką ds. publicznych i od trzech lat odpowiada w Allegro za politykę publiczną oraz zrównoważony rozwój. Marta ma wieloletnie doświadczenie w organizacjach biznesowych i administracji parlamentarnej, doradzała wielu firmom w budowaniu relacji i tworzeniu strategii komunikacyjnych. Ukończyła stosunki międzynarodowe i studia latynoamerykańskie na Uniwersytecie Warszawskim oraz studia europejskie w Krajowej Szkole Administracji Publicznej. Jej serce jest po obu stronach Wisły: na Powiślu, i w Wawrze.

PROWADZĄCY: Przemek Ostaszewski, Marta Marczak - członkowie_inie Miasto Jest Nasze

16:45 – 18:15

Sport w mieście, ale czy dla mieszkańców? Panel

Lubelski Ruch Miejski, Stowarzyszenie Homo Faber, Stowarzyszenie Wychowanków Gimnazjum i Liceum im. Stanisława Staszica w Lublinie

O WYDARZENIU:

Kiedy rozmawiamy o sporcie w mieście z osobami z ratusza lub spółek komunalnych zajmujących się obsługą obiektów i imprez sportowych, to one mają coś do powiedzenia wyłącznie nt. sportu zawodowego, wyczynowego, ewentualnie szkolenia na potrzeby takiego sportu. Aktywność fizyczna mieszkańców jest dla nich czymś co najmniej trzeciorzędnym, nieistotnym. To prawdziwy szok, bo z kolei dla Mieszkańców aktywność fizyczna jest priorytetem, przez pryzmat którego patrzą na jakość życia w swoim mieście. Przykładowo w Lublinie zdecydowana większość projektów zgłaszanych do budżetu obywatelskiego dotyczy właśnie szeroko rozumianej aktywności fizycznej Mieszkańców. Miasta skupiają duże grupy sportowców-amatorów, dla których sport jest życiową pasją. W miastach organizowane są masowe imprezy sportowe. W miastach działają - czasem dość pręźnie - kluby kibiców. W niektórych miastach także myśli się o programach profilaktycznych, w których sport i aktywność fizyczna odgrywają

główną rolę, jako narzędziach poprawy stanu zdrowia populacji Mieszkańców. W końcu sport ma ogromne znaczenie w budowaniu relacji czy więzi społecznych, a społeczna rola sportu właściwie nie jest dostrzegana w miastach. O tym wszystkim chciałbym porozmawiać z mieszkańcami dwóch bardzo różnych od siebie miast: Gdańska i Lublina, którzy uprawiają sport amatorsko, ale będzie wśród nas także naprawdę zaangażowany kibic lubelskiego żużla.

O PRELEGENTACH:

Paweł Cegiełko [prowadzenie]

Aktywista z Lublina, z pasji sportowiec-amator i wolontariusz na imprezach sportowych, zawodowo: radca prawny.

Paulina Gadamska-Kabata i Michał Chmielewski

Sportowcy-amatorzy z Gdańska. Paulina zawodowo jest lekarką.

Kamil Koniuszewski

Zastępcą dyrektora Gdańskiego Ośrodka Sportu.

Tomasz Saj

Jeden z najbardziej zaangażowanych kibiców lubelskiego żużla.

18:30 – 20:00

Jak skutecznie prowadzić konsultacje społeczne w pandemii COVID -19. Panel

Fundacja Stabilo

O WYDARZENIU:

Od roku gminy realizują swoje zadania w dobie pandemii Covid-19. Chcemy wskazać jak skutecznie prowadzić dialog z mieszkańkami i mieszkańcami mimo obostrzeń. Będziemy rozmawiać o:

- sytuacji prawnej (kolejne odsłony ustawy "COVIDowej" i co z nich wynika)?
- czym jest proces konsultacji społecznych?
- tym jak konsultować (opis narzędzi IT, spotkania hybrydowe, metody takie jak np. spacer badawczy czy dyskusja publiczna)?
- rekomendacjach (mogą być wskazane również przez uczestniczki/ów spotkania)?

O PRELEGENTACH:

Łukasz Broniszewski, Fundacja Stablio

Działacz społeczny, filozof i marketingowiec.

Prezes Fundacji Stabilo, członek Rady Pozarządowych Instytucji Rynku Pracy, Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej i Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Cyfrowa Polska.

Koordynator badań społecznych i projektów, ekspert ds. konsultacji społecznych i szkoleń, trener.

Współautor publikacji Planowanie przestrzenne dla każdego.

Sylwia Kowalska, Fundacja Stabilo, Czas Mieszkańców

Prezeska stowarzyszenia „Czas Mieszkańców” z Torunia. Wiceprezeska Zarządu i Ekspertka ds. szkoleń i konsultacji społecznych w Fundacji Stabilo. Aktywistka Kongresu Ruchów Miejskich. Absolwentka Politycznej Szkoły Liderów. Ekolożka, współzałożycielka toruńskich Jadłodzieln i Ruchu Foodsharing Polska. Działaczka na rzecz ograniczenia marnowania żywności. Zaangażowana w akcję „Cyrk bez zwierząt”. Feministka, założycielka grupy Toruńskie Dziewuchy, koordynatorka projektu „Ratujmy Kobiety”,

współorganizatorka akcji antyprzemocowej „Nazywam się Miliard” oraz Marszu Równości w Toruniu. Od wielu lat zaangażowana w działania na rzecz miasta, jego mieszkańek i mieszkańców.

Joanna Suchomska, Pracownia Zrównoważonego Rozwoju

socjolożka, doktorantka na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika, wiceprezeska Fundacji Pracownia Zrównoważonego Rozwoju w Toruniu.

Moderatorka warsztatów, facylitatorka procesów społecznych, badaczka społeczna. Współautorka m.in. gminnych programów rewitalizacji, diagnoz społecznych obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, badaczka aktywności społecznej i procesów partycypacyjnych. Autorka publikacji o partycypacji w planowaniu przestrzennym Przepis na plan. Narzędziownik (2018).

Magda Andrejczuk, CSR Expert Allegro.pl

Od września 2020 roku zajmuje się w Allegro wdrożeniem i realizacją strategii CSR&sustainability, współpracując z różnymi obszarami biznesowymi firmy. Odpowiada za tematy związane ze zrównoważonym rozwojem, ESG/CSR i współpracą z partnerami zewnętrznymi. Odpowiadała wspólnie z Fundacją Stocznia za przeprowadzenie konsultacji z ruchami miejskimi, jest zaangażowana w projekt rozwoju sieci automatów paczkowych Allegro.

W latach 2017-2020 pracowała w Agorze, gdzie zajmowała się komunikacją, CSR, etyką i raportowaniem niefinansowym. Wcześniej związana z Forum Odpowiedzialnego Biznesu, m.in. jako menedżerka Programu Partnerstwa i koordynatorka Karty Różnorodności. Absolwentka socjologii i ekonomii na UwB. Przygotowuje pracę doktorską na temat startupów i ich ekosystemu w Szkole Głównej Handlowej. Prowadzi zajęcia na Uniwersytecie Warszawskim.

Pochodzi z Białegostoku, mieszka w Warszawie, na Mokotowie. Jej ulubione, zrównoważone miasta to Melbourne i Toronto.

SALA 2

12:30 – 14:30

Samorządy liderem transformacji energetycznej. Panel (120 minut)

Energia Miast

O WYDARZENIU:

To nie stolica Polski, a miasta i miasteczka najbardziej boleśnie odczuwają skutki katastrofy klimatycznej. Dlatego to samorządowcy powinni aktywnie kształtować politykę energetyczną Polski. Zrównoważona gospodarka komunalna, ciepłownictwo, ale i klastry energii czy otwarty dostęp do danych to największe wyzwania stojące przed progresywnymi samorządami. Z takimi wnioskami wychodzi Energia Miast publikując raport „Zielony Renesans: Samorządowy podręcznik transformacji energetycznej” napisany przez zespół ekspertów Fundacji InStrat. Ponadto we współpracy z Ambasadą Stanów Zjednoczonych realizujemy projekt „Think global, act local”, w którym w ramach cyklu webinarów poruszaliśmy tematy związane ze strategią New Green Deal oraz byliśmy łącznikiem między polskimi i amerykańskimi ekspertami w tej dziedzinie.

Prezentacja raportu „Zielony Renesans” połączona z panelem dyskusyjnym.

O PRELEGENTACH:

Michał Hetmański [prowadzenie]

Odpowiada za program badawczy Energia i środowisko. Koordynuje pracę badawczą i doradcą w zakresie sprawiedliwej transformacji sektora energetycznego i górnictwa, reformy rynku energii, unijnej i polskiej polityki klimatycznej i ochrony środowiska oraz polityki otwartych danych energetycznych. Zdobywał doświadczenie pracując w związku pracodawców, firmie doradztwa transakcyjnego w Niemczech i sektorze publicznym oraz jako konsultant Banku Światowego. Studiował w Szkole Głównej Handlowej, Uniwersytecie w Kolonii w Niemczech oraz Uniwersytecie w St. Gallen w Szwajcarii.

Katarzyna Sztop-Rutkowska

Wiceprzewodnicząca Energii Miast, członkini Kongresu Ruchów Miejskich, prezeska zarządu Fundacji Laboratorium Badań i Działań Społecznych "SocLab". Pomysłodawczyni białostockiego Klubu Tygodnika Powszechnego oraz współinicjatorka inicjatywy „100-lecie kobiet” w województwie podlaskim. Absolwentka Szkoły Liderów Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Jan Z. Zygmuntowski

Ekonomista zainteresowany problematyką rozwojową, systemami gospodarczymi, ekonomią innowacji i gospodarką cyfrową. Wykładowca Akademii Leona Koźmińskiego, absolwent Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, stypendysta G20 Global Solutions oraz programu FLC British Council i Møller Institute. Doświadczenie zdobywał m.in. w Polskim Funduszu Rozwoju. Autora “Kapitalizmu sieci”.

Sylwia Słomiak

Doradczyni sieci ponad 20 burmistrzów i ekspert krajowy dla Polski w European City Facility. Pracowała z 40 gminami. Certyfikowany kierownik projektów i portfolio (Prince2, Agile, MSP, MoP, MoCh).

15:00 – 16:30

Jak finansować „zielone inwestycje” jednostek samorządu terytorialnego?

Prezentacja

Zespół Badawczy Prawa Ochrony Środowiska i Bioróżnorodności, Uniwersytet Warszawskie

O WYDARZENIU:

Nowa perspektywa środków unijnych oraz Krajowy Plan Odbudowy kładą nacisk na „zielone inwestycje”, czyli inwestycje zgodne z celami unijnej polityki klimatycznej. Stanowi to wyzwanie dla jednostek samorządu terytorialnego, które będą zmuszone zapewnić swój „wkład własny”, w tym w szczególności w postaci modernizacji infrastruktury. Zasadne wydaje się poszukiwanie źródeł finansowania tych przedsięwzięć w nowym, dedykowanym „zielonym inwestycjom” instrumencie prawnym finansowania dłużnego jakim są tzw. zielone obligacje [*green bonds*]. Ich emitentami mogą być również jednostki samorządu terytorialnego. Przykład dało tu miasto Grudziądz, które wyemitowało zielone obligacje w celu sfinansowania modernizacji infrastruktury deszczowej oraz wodno-kanalizacyjnej.

Popyt inwestorów na nabywanie zielonych obligacje wciąż rośnie, co umożliwi samorządom uzyskanie lepszych warunków finansowania. Emitowanie zielonych obligacji ugruntuje też profil danego samorządu jako przeciwdziałającego zmianom klimatu. Z kolei dla społeczeństwa obywatelskiego istotne jest, że samorządowe zielone obligacje przyczyniają się do zwiększenia kontroli nad projektami realizowanymi ze środków pozyskanych z ich emisji.

W trakcie prezentacji przybliżymy jakie „zielone inwestycje” mogą zostać sfinansowane za pomocą zielonych obligacji. Pokróćce przedstawimy też proces ich emisji oraz podzielimy się doświadczeniami krajowych emitentów.

O PRELEGENTACH:

dr Anne-Marie Weber-Elżanowska

dr Robert Rybski

16:45 – 17:30

Civic Tech w służbie demokracji lokalnej. Prezentacja.

Citizen Lab

O WYDARZENIU:

CitizenLab to maksymalne zaangażowanie społeczności. Misja, która przerodziła się w nową kulturę dialogu, nawyk partycypacji i wspólne decydowanie o przyszłości. Dzięki CitizenLab miasta małe i duże, dzielnice metropolii, a nawet państwa i ponadnarodowe organizacje zaczynają włączać obywateli do dyskusji w sposób, jakiego nikt dotąd nie zaproponował. Pytają o strategiczne plany rozwoju, o projekty rewitalizacyjne i urbanistyczne, o politykę klimatyczną, ekologiczną, zrównoważonego rozwoju, mobilności, o sprawy regionalne i lokalne. Otrzymują tysiące rozwiązań problemów ważnych dla swoich społeczności. CitizenLab uziemia demokrację i udrażnia oddolność w dobie technologicznego zacządzenia. Czy stanie się szansą na wzmocnienie samorządności w naszym kraju - państwie wystawionym na oddziaływanie dwóch sąsiednich i radykalizujących się autorytaryzmów? Przyjdź, doświadczyć i zrozum czemu już 280 miast i organizacji na świecie doceniło sztukę umiejętnego zespolenia partycypacji i technologii.

O PRELEGENTACH:

Artur Kacprzak

Polski Partner CitizenLab, politolog, absolwent UŁ, wychowanek SEW UW, wieloletni pracownik 3-go sektora z rodziny wsparcia demokracji, współz. Fundacji Wspólna Europa i portalu Eastbook.eu, na przestrzeni lat związany z Grupą Zagranica, Towarzystwem Demokratycznym Wschód, Fundacją Solidarności Międzynarodowej. Od nastania trudniejszych chwil dla rodzimej i wschodnioeuropejskiej demokracji, programista. Od lat członek wspólnoty DDA/DDD. Ponad wszystko mąż i ojciec. Obywatel.

17:30 – 18:15

Urban Lab jako kompleksowe narzędzie wspomagające zarządzanie miastami. Funkcjonowanie Urban Labów w polskich miastach - przykłady Gdyni i Rzeszowa. Prezentacja

Institut Rozwoju Miast i Regionów

O WYDARZENIU:

W 2019 r. w Gdyni i w Rzeszowie zainauguowały swoją działalność Urban Laby, które zostały stworzone w oparciu o koncepcję wypracowaną w Instytucie Rozwoju Miast i Regionów (IRMiR) w ramach projektu pn. „Urban Lab jako pilotażowe narzędzie poprawy jakości życia mieszkańców miast zgodnie z ideą smart city”. Działania podjęte w IRMiR oraz w obu miastach są częścią pilotażowego projektu wdrożenia laboratoriów miejskich w polskich miastach, który jest współfinansowany przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju ze środków z Programu Pomoc Techniczna. Pomysł na jego realizację pojawił się w IRMiR jako odpowiedź na brak w Polsce podobnego instrumentu współpracy różnych interesariuszy miejskich wspomagającego zarządzanie miastami. Oprócz prezentacji rozbudowanego modelu urban labu, przedstawiciele zespołów gdyńskiego oraz rzeszowskiego urban labu podzielą się w materiałach wideo z uczestnikami Kongresu swoimi przemyśleniami dotyczącymi wdrażania tego instrumentu w ww. miastach oraz efektami podjętych działań.

O PRELEGENTACH:

Bartosz Piziak

Adiunkt w Instytucie Rozwoju Miast i Regionów, gdzie koordynuje projekt „Urban Lab jako pilotażowe narzędzie poprawy jakości życia mieszkańców miast zgodne z ideą smart city”. Z wykształcenia geograf, ukończył studia magisterskie i doktoranckie na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jest także absolwentem kierunku zarządzanie w turystyce na UJ. Autor lub współautor kilkunastu publikacji naukowych oraz opracowań poświęconych m.in. rozwojowi turystyki w miastach, na obszarach przygranicznych, a także bliskości geograficznej firm zaawansowanego przemysłu oraz tematyce laboratoriów miejskich.

SALA 3

13:15-14:00

Tworzenie polityki młodzieżowej w samorządach. Panel

O WYDARZENIU:

Przedmiotem WYDARZENIU jest polityka młodzieżowa w samorządach, określenie jej zakresu, adresatów i priorytetów. Chcemy porozmawiać o procesie tworzenia polityki z partycypacyjnym udziałem młodych z perspektywy urzędu, organizacji pozarządowych oraz odbiorców. Poruszymy również temat aktualnych inicjatyw dotyczących młodzieży, w tym przyznanie Lublinowi tytułu Europejskiej Stolicy Młodzieży, nowelizacji ustawy o młodzieżowych radach oraz zaangażowanie młodych osób w kwestie związane ze zmianami klimatu.

O PRELEGENTACH:

Michał Jędrzejczak

Młody aktywista, inicjator i były przewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta Gorzowa Wielkopolskiego, zaangażowany w samorządy uczniowskie i studenckie na różnych poziomach edukacji, uczestnik programu Active Citizens: Razem dla ochrony klimatu. Studiował prawo oraz socjologię stosowaną i antropologię społeczną na Uniwersytecie Warszawskim i Uniwersytecie Sztokholmskim.

Beata Stepaniuk-Kuśmierzak

Zastępca Prezydenta ds. Kultury, Sportu i Partycypacji, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Lublin ds. Europejskiej Stolicy Młodzieży 2023,

Karolina Dudek-Rączka, Główny specjalista w Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy.

Mateusz Wojcieszak, Prezes Zarządu Fundacji Pole Dialogu.

15:00 – 16:30

Miasta Prawa Człowieka - utopia, wyzwanie czy rzeczywistość? Warsztaty

Stowarzyszenie Arteria

O PANLEU:

Różnorodność społeczna jest zasobem. Prawidłowo zarządzana przynosi wymierne korzyści na poziomie społecznym, politycznym i ekonomicznym. Systemowe rozwiązania dla rozwijania różnorodności społecznej na poziomie polityki miejskiej daje mieszkańcom i mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa, własnej wartości, wzmacnia poczucie przynależności, a także wpływa na jakość życia w mieście i jego formy organizacyjne (np. organizacje pozarządowe). Dobra jakość życia to z kolei napływ ludności i – co szczególnie ważne – ludzi młodych, którzy przy utrzymaniu dobrych warunków, zostaną w mieście.

Już od kilku lat biznes audytuje interesariuszy i interesariuszki i podmioty współpracujące pod kątem przestrzegania zasady niedyskryminacji, a także podejmowanych konkretnych działań i polityk w obszarze zarządzania różnorodnością. Kryterium otoczenia biznesowego respektującego różnorodność (więc także miast i gmin, w których dana spółka ma czy też może mieć siedzibę) zyskuje na znaczeniu dla przedsiębiorstw i ich potencjalnych inwestorów i inwesterek.

Różnorodność społeczna mieszkanki i mieszkańców Polski jest faktem. Sposób zarządzania tym potencjałem – wyborem.

Stowarzyszenie Arteria w partnerstwie ze Związkiem Miast Polskich realizuje dwuletni projekt mający na celu wsparcie samorządów w pracach nad budową i wdrażaniem polityk i strategii równościowych. Projekt realizowany jest z dotacji programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG.

W ciągu najbliższych dwóch lat, w ścisłej współpracy z przedstawicielkami i przedstawicielami samorządów, społeczności lokalnych, ruchów miejskich i organizacji pozarządowych, lokalnych biznesów i instytucji edukacyjnych, wypracujemy praktyczne narzędzia i platformę do wzajemnej wymiany doświadczeń samorządów, które już pracują albo dopiero planują podjąć prace w obszarze wypracowania założeń, polityk i strategii włączających i równościowych.

Bazując na zebranych w ostatniej dekadzie doświadczeniach w obszarze polityk równościowych i konsultacjach z miastami zrzeszonymi w Związku Miast Polskich, planujemy opracować zbiór dobrych praktyk, narzędzi, sprawdzonych rozwiązań i tych, które nie odniosły spodziewanego skutku, w formie praktycznego manuala oraz materiałów audiowizualnych.

Podczas sesji warsztatowej podzielimy się pomysłami, zasobami i możliwościami, jakie niesie realizacja projektu dla samorządów oraz wymienimy oczekiwania, sugestiami i rekomendacjami organizacji pozarządowych, które warto włączyć w wypracowywanie standardu praw człowieka.

O PROWADZĄCYCH:

Kinga Wysienska-Di Carlo

Specjalizuje się w zagadnieniach z zakresu metodologii badań społecznych, nierówności i procesów grupowych.

W latach 2012-2015 wchodziła w skład zespołu doradczego ds. migracji przy Kancelarii Prezydenta RP. Współtworzyła program Warszawa Różnorodna i programy ewaluacyjne w ramach warszawskich Biur Kultury i Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń (WCIES). Współpracowała z instytucjami badawczymi i think-tankami w Polsce (m.in. Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego), Wielkiej Brytanii (University of Portsmouth) i USA (Deans for Impact, Albert Shanker Institute, The Learning Agency). Autorka lub współautorka publikacji dotyczących pomiaru dyskryminacji, nierówności na rynku pracy ze względu na płeć, macierzyństwo oraz pochodzenie narodowe i etniczne, a także procesów różnicowania statusu, zaufania i legitymizacji nierówności.

16:45 – 19:45

Oceń jakość ruchu pieszego w swoim mieście. Warsztaty i spacer badawczy

Federacja Piesza Polska / Akcja Miasto / Zielone Mazowsze

O PNAELU:

Przygotowaliśmy i przetestowaliśmy formularz badania jakości warunków ruchu pieszego. Chcemy nauczyć uczestników warsztatów jego wypełniania, aby mogli skuteczniej wpływać na lokalne władze w celu poprawiania warunków ruchu pieszego. Pokażemy metodę badań wraz z przykładami, pójdziemy na miasto, aby w praktyce każdy spróbował wypełnić ankietę. Na koniec omówimy zebrane doświadczenia i porozmawiamy o sposobach dotarcia do władz z wynikami analiz.

O PRELEGENTACH:

Robert Buciak

prezes federacji Piesza Polska, autor formularza badania, ekspert w dziedzinie badań ruchu pieszego

Marcin Nieroda

Członek Akcji Miasto, walczący o prawa pieszych we Wrocławiu

SALA 4

15:00 – 16:30

Badanie społeczności lokalnych. Warsztaty

Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego

O WYDARZENIU:

Celem warsztatu jest zapoznanie uczestników z przykładami badań zrealizowanych na potrzeby społeczności lokalnych oraz zbiorowości samorządowych. Szczególny nacisk położony zostanie na praktyczne zastosowania badań, które mogą z powodzeniem opracować i przeprowadzić NGOs, które działają w społeczności lokalnej, a także działania w kierunku realizacji postulatów mieszkańców po analizie ich potencjału, potrzeb i problemów. Przykłady projektów badawczych obejmują zarówno badania o charakterze „wewnętrznym” - na potrzeby społeczności lokalnej, organizacji, ale też i „zewnętrznym”. Podczas warsztatu zaprezentujemy m.in. Raport Diagnoza Społeczna Wielkiej Wyspy 2020 oraz wskażemy możliwości wykorzystania idei „Placemaking”.

O PRELEGENTACH:

Marta Siemińska - Z wykształcenia architektka. Absolwentka Politechniki Wrocławskiej i Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Specjalistka ds. partycypacji i archiwum społecznego w Fundacji Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego. Temat partycypacji społecznej zaczęła zgłębiać

podczas rocznego pobytu w Brukseli, gdzie zaangażowała się wraz ze społecznością lokalną w oddolne działania na rzecz przestrzeni publicznej. Na co dzień zajmuje się projektowaniem wystaw muzealnych i architekturą wnętrz.

Damian Wojciech Dudała - Badacz społeczny, pedagog i menadżer projektów. Studiował i realizował staże naukowe w Polsce, Wielkiej Brytanii, Islandii, Norwegii i Estonii. Od 20 lat pracuje w sektorze organizacji pozarządowych. Założyciel, Prezes i Menadżer ds. Badań Fundacji Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego. Na co dzień realizuje społeczne i komercyjne badania społeczne oraz doświadczeń użytkowników (UX).

16:45 – 18:15

I jak to wyszło? Warsztat ewaluacyjny konsultacji społecznych na przykładzie Lublina. Warsztat

Fundacja Wolności

O WYDARZENIU:

Warsztat będzie próbą oceny konsultacji społecznych prowadzonych w Lublinie przez osoby uczestniczące w KRM.

Warsztaty będą oparte o materiały rzeczywiście odbywających się konsultacji prowadzonych w Lublinie. Nie musisz znać Lublina by wziąć udział w warsztatach - tematy będą uniwersalne.

Efektem warsztatów będzie katalog dobrych i złych praktyk oraz inspiracji. Katalog ten będzie przekazany Prezydentowi miasta Lublin w trakcie kongresu.

Przebieg warsztatów: krótkie wprowadzenie (w tym lokalna uchwała o konsultacjach), podział na grupy, praca na stolikach warsztatowych nad dwoma-trzema tematami konsultacji, przedstawienie wyników stolików, dyskusja nad wynikami, czas na dobre i złe praktyki z innych miast (z naciskiem na DOBRE:-).

O PRELEGENTACH:

Krzysztof Kowalik

Fundacja Wolności. Od prawie 15 lat działam w Lublinie na rzecz rozwijania ruchu rowerowego i patrzę władzy na ręce, działając w lokalnej organizacji strażniczej. Od lat biorę udział w konsultacjach społecznych w Lublinie. Przez ten czas spotkałem wiele osób, które szybko się wypaliły udziałem w konsultacjach, które "nic nie przyniosły i były na pokaz". Sam jestem weteranem konsultacji...

18:30 – 20:00

Debata oksfordzka: "Trzeba się pogodzić z tym, że zmiany zachodzą powoli"
czy "Ostatni moment na zmiany"

Akcja Miasto i Miasto jest Nasze

SALA 5

12:30 – 13:15

Czy zmiany przepisów krajowych dotyczące pierwszeństwa pieszych realnie poprawią bezpieczeństwo czy potrzebne jest zaangażowanie samorządów?

Prezentacja

Federacja Piesza Polska

O WYDARZENIU:

Prezentacja drogi do uchwalenia przepisów ws. pierwszeństwa pieszych i szukanie rozwiązań dla samorządów: różna percepcja z punktu widzenia kierowcy i pieszego (różne postrzeganie bezpieczeństwa); zmiana przepisów na przejściach dla pieszych od 01.06.2021 r. [pieszy z telefonem, czy "wtargnięcia" na jezdnię "prawnie" znikną?]; bezpieczna i komfortowa infrastruktura dla pieszych w pracach nad nową Krajową Polityką Miejską; włączenie się mediów w kampanię informacyjną o tej zmianie [co można robić żeby promować bezpieczeństwo pieszych, przeciwdziałanie victim blaming, jak i co pisać o zmianie w poprawie bezpieczeństwa a nie o samej zmianie w przepisach]

O PRELEGENTACH:

Karolina Grochowicka

Pezeska stowarzyszenia Idee przez miasto, członkini zarządu Federacji Piesza Polska. W działalności społecznej skupia się na zrównoważonym rozwoju miejskim i nowej kulturze mobilności. Możliwość chodzenia pieszo i poruszania się rowerem traktuje nie tylko jako formę transportu, ale przede wszystkim jako wskaźnik rozwoju miast. Zawodowo zajmuje się działalnością badawczą

a także projektuje i realizuje programy szkoleniowe dla przedsiębiorstw i NGO. Autorka wielu projektów i kampanii społecznych, m.in. projektu "Bezpieczny i widoczny pieszy", w ramach którego zmodernizowano 30 przejść dla pieszych w Szczecinie.

Tomasz Tosza

Zastępca dyrektora zarządu dróg w Jaworznie, odpowiedzialny za wdrażanie Vision ZERO w mieście, Jaworzno w 2020 roku uzyskało nominację Komisji Europejskiej do pierwszej europejskiej nagrody BRD. Blisko stutysięczne miasto dwukrotnie miało w ostatnich latach ponaddwudziestomiesięczne okresy bez wypadków śmiertelnych. Przed przebudową układów drogowych wypadki z ofiarami miały miejsce średnio co miesiąc.

Paweł Górny

Działa w zarządach Stowarzyszenia Społeczny Rzecznik Piesznych w Bydgoszczy, Bydgoskiej Federacji Ruchów Miejskich oraz Kongresu Ruchów Miejskich. Absolwent studiów podyplomowych Zarządzanie miastem i polityka miejska na SGH, współpracownik Instytutu Rozwoju Miast i Regionów w tematyce transportu i mobilności miejskiej. Orędownik idei "miasta dla ludzi".

13:15-14:00

Niedostępne przystanki: wykluczenie transportowe na przykładzie województwa mazowieckiego. Prezentacja

Miasto jest Nasze

O WYDARZENIU:

Liczba zarejestrowanych samochodów w Polsce z roku na rok bije kolejne rekordy. Do miast codziennie wjeżdżają setki samochodów, również spoza ich granic. Korki, zanieczyszczenie powietrza, wypadki drogowe, to jest codzienność, z którą mierzyć się muszą mieszkańcy wielu polskich miast. Sytuacja - w przeciwieństwie do innych europejskich miast - nie poprawia się.

Jedną z przyczyn stojących za wzmożonym ruchem samochodowym w dużych miastach jest brak komunikacji publicznej w reszcie powiatu, czy województwa. Bez łatwo dostępnego transportu publicznego mieszkańcy tych terenów są wykluczeni z możliwości korzystania z usług publicznych, czy sprawnego dotarcia do miejsc pracy w sposób inny niż transportem prywatnym. Jak przeżywane jest wykluczenie transportowe i jaka jest skala tego problemu, próbowaliśmy się dowiedzieć w badaniu realizowanym w województwie mazowieckim od marca 2021 roku. Celem badania była podniesienia świadomości na temat poziomu “wykluczenia komunikacyjnego” i wywarcia presji na władze publiczne, aby zajęły się tą kwestią poprzez wprowadzenie nowych polityk transportowych. Temat wykluczenia transportowego, dotychczas pomijany w dyskusjach, powinien znaleźć się na agendzie publicznej, tak samo jak stało się to z zanieczyszczeniem powietrza, reprivatyzacją, czy zielenią w mieście. Podczas WYDARZENIU przedstawimy wstępne wyniki analiz i poruszymy trzy kwestie związane z tym tematem: czym jest wykluczenie transportowe? Jak badać to zjawisko? Jak jemu przeciwdziałać? Zaprezentowane zostanie badanie oraz wstępne jego wyniki.

O PRELEGENTACH:

Justyna Kościńska

Socjolożka, członkini Miasto jest Nasze. Jej zainteresowania badawcze koncentrują się wokół dostępności przestrzennej usług publicznych oraz socjologii miasta.

Marcin Jarzynowski

Jeden z założycieli stowarzyszenia Miasto Jest Nasze, członek zarządu w pierwszych latach jego funkcjonowania. Z wykształcenia filozof i historyk, doraźnie artysta, pieszy z wyboru na co dzień.

Jan Mencwel

Przewodniczący Miasto jest Nasze. Z wykształcenia animator kultury. Inicjator akcji Otwarty Jazdów, która doprowadziła do obrony przed wyburzeniem osiedla domków fińskich na Jazdowie. Laureat nagród za działalność społeczną w Warszawie, m.in. „Stółek publiczności” i „S3KTOR”.

15:00 – 16:30

URBACT a światowe Cele Rozwoju - pomysły na lokalne wdrażanie. Prezentacja
Krajowy Punkt Urbact

Prowadzenie: Aldo Vargas Tetmajer

16:45 – 18:15

Europejski Zielony Ład w naszych miastach. Panel i warsztat
Fundacja Strefa Zieleni

O WYDARZENIU:

W grudniu 2019 r. Komisja Europejska ogłosiła Europejski Zielony Ład, podejmując próbę szerokiej wielosektorowej transformacji unijnej gospodarki dla osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 roku. Mimo pandemii Zielony Ład pozostaje filarem unijnych polityk na najbliższą dekadę, a narzędzia finansowe 2021-2027 mają wspierać jego realizację. Trudno liczyć na polski rząd, aby ambitne cele EZŁ zostały wdrożone na poziomie centralnym. Samorządy muszą więc być na pierwszej linii, aby nadać im realny wymiar. Program: wprowadzenie Ewy Sufin-Jacquemart i 15 min. spotkanie online z Lindą Gaasch, radną miasta Luksemburg i członkinią Europejskiego Komitetu Regionów. Potem dwie kolejne sesje warsztatowe wokół pytań:

- sesja 1) Które obszary EZŁ są priorytetowe dla miast z perspektywy ruchów miejskich i dlaczego? oraz Czy nasze miasta są na dobrej trajektorii do osiągnięcia celów nadanych przez EZŁ? W jakich obszarach są najbardziej, a w jakich najmniej zaawansowane? [identyfikujemy dobre/złe praktyki],
- sesja 2) Jak jako ruchy miejskie możemy się przyczynić, aby na to wpłynąć? oraz Jak wciągnąć mieszkańców, aby stali się aktorami zmiany w kierunkach, które KRM uznaje za priorytetowe?

O PRELEGENTACH:

Ewa Sufin-Jacquemart

Prezeska zarządu Fundacji Strefa Zieleni, członkini Rady Dyrektorów Green European Foundation, koordynatorka "Centrum Zielonego" Kongresu Kobiet.

Linda Gaasch

Zielona aktywistka luksemburska, radna miasta Luksemburg i członkini Europejskiego Komitetu Regionów.

18:30 – 19:30

Czy partycypacja jest zrozumiała dla mieszkańców? Czy chcą naprawdę włączać się w decyzje podejmowane przez władzę uchwałodawczą i wykonawczą? Warsztaty

Fundacja Kocham Sopot

O WYDARZENIU:

Odpowiedź na zadane w tytule warsztatów pytanie poprzez przeanalizowanie sopockich doświadczeń z dwóch rodzajów partycypacji. Na podstawie takich procesów partycypacyjnych jak Budżet Obywatelski i planowanie przestrzenne w trakcie warsztatów znalezienie barier jakie ograniczają zaangażowanie mieszkańców. Następnie próba poszukania rozwiązań, które mogły by te bariery znieść i zachęcić mieszkańców do partycypacji. Ostatecznie odpowiedź na pytanie czy radnym i prezydentowi/urzędnikom zależy na pozyskaniu opinii ich wyborców w okresach poza kampania wyborczą ?

O PRELEGENTACH:

Grażyna Czajkowska

Sopocianka, ekonomistka, przedsiębiorczyni, współzarządza rodzinną firmą. Radna miejska III kadencji. Propagatorka instrumentów partycypacyjnych wśród mieszkańców, ostatnio w procesach planowania przestrzennego. W 2011 w sopockiej Radzie Miasta kierowała komisją, która przygotowała pierwszy w Polsce Budżet Obywatelski. Zachęca do zmiany tradycyjnych nawyków poruszania się po mieście w kierunku komunikacji pieszo–rowerowej i transportu publicznego. Społecznie zaangażowana - od 10 lat w pracę Fundacji Rozwoju Kocham Sopot, której obecnie jest prezeską.

SALA 6

12:30 –14:00

Radny swobodnie porusza się w temacie planowania przestrzennego.

Warsztaty

Stowarzyszenie Przyjaciele Kongresu Ruchów Miejskich

O WYDARZENIU:

Wśród znajomych mi, świadomych, aktywnych w swoich gminach, radnych diagnozuję duże braki z zakresu wiedzy architektoniczno-urbanistycznej. Radni podejmują decyzje dotyczące uchwalania planów miejscowych, wydawania zgód deweloperom (specustawa mieszkaniowa), a nie mają podstawowej wiedzy na temat kształtowania przestrzeni gminy. Nie wiedzą jak duży wpływ mają decyzje przestrzenne na efekty gospodarcze i społeczne. Nie znają procedur, nie widzą często też przestrzeni

do współpracy z mieszkańcami w tym temacie, a nawet jeśli rozmawiają z swoimi wyborcami to nie potrafią odnieść się do uwarunkowań przestrzennych, środowiskowych itd.

W związku z moją i nie tylko, diagnozą chcę zaproponować warsztat, na którym radni, osoby, które planują bycie radnym lub po prostu osoby, które interesują się miastem i przestrzenią miejską, będą mogli zrozumieć specyfikę planowania przestrzennego. Szczególnie zależy mi na uświadomieniu jak ważny jest głos radnego, który głosuje za lub przeciw przyjęciu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Planuję pracę na wybranym przykładzie, tak, żeby przekazać zestaw narzędzi jakimi dysponują radni i z których powinni korzystać zanim podniosą rękę w trakcie głosowania rady miejskiej.

O PRELEGENTACH:

Sylwia Widzisz-Pronobis

Architektka i urbanistka, animatorka kultury, aktywistka miejska, badaczka narzędzi włączających lokalne społeczności, facylitatorka. Stworzyła firmę doradczą Prooper i współprowadzi firmę projektową Pronobis Studio. Absolwentka Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej Kierunku Architektura i Urbanistyka; Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej; uczestniczka wielu szkoleń i kursów z zakresu Zrównoważonego Rozwoju Miast, Smart Cities, Design Thinking oraz Badań społecznych. Członkini zarządu Stowarzyszenia Miasto dla Mieszkańców Bytom i Wolnego Stowarzyszenia Zielonych Artystów i Członkini komisji rewizyjnej Związku stowarzyszeń Kongres Ruchów Miejskich. Urbanistka w projekcie „Przestrzeń dla partycypacji 2” realizowanego w ramach Power 2.19. Obecnie doktorantka na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej, badaczka metod partycypacyjnych i społecznego modelu inwestycyjnego. Projektuje przestrzeń publiczną i obiekty użyteczności publicznej, prowadzi warsztaty i konsultacje społeczne na temat rozwiązań przestrzennych, działań rewitalizacyjnych i komunikacji interpersonalnej. Ma doświadczenie w realizacji projektów społecznych w ramach wielu organizacji pozarządowych. Ogromną satysfakcję daje jej praca w grupie multidyscyplinarnej, w której każdy prezentuje inny zakres kompetencji i wiedzy, a efekty działań są często kompleksowe i spektakularne. Wykorzystuje w pracy metodę Design Thinking testując różne narzędzia i techniki ułatwiając mieszkańcom miast włączanie się do projektowania rozwiązań przestrzennych. Bada metody włączania mieszkańców miast i użytkowników przestrzeni do projektowania architektoniczno-urbanistycznego. Współpracuje z urzędami miast jako ekspertka do spraw partycypacji i planowania przestrzennego zaangażowanego społecznie. Poszukuje rozwiązań projektowych, w których podmiotem jest człowiek i jego potrzeby z poszanowaniem środowiska zastanego i naturalnego.

15:00 – 16:30

Jeszcze lepsze ruchy miejskie. Warsztat

Akcja Miasto

O WYDARZENIU:

Jak budować silniejsze organizacje? Co zrobić, żeby działać skuteczniej? Jak przyciągać kolejnych ludzi i angażować ich do działania? To tylko przykłady pytań, z którymi zmagamy się na co dzień. Zapraszamy na wymianę doświadczeń i sesję wymiany inspiracyjną lub terapeutyczną.

O PRELEGENTACH:

Jakub Nowotarski

Doktor nauk ekonomicznych, laureat nagrody Prezesa Rady Ministrów za najlepsze rozprawy doktorskie w 2017 r. Zawodowo zajmuje się modelowaniem ryzyka finansowego. Współzałożyciel i prezes stowarzyszenia Akcja Miasto, członek Rady ds. Mobilności przy wiceprezydencie Adamskim. Lubi planować bycie spontanicznym.

ONLINE

15:00 – 16:30

Zobaczyć niewidoczne - projektowanie z myślą o innych istotach. Wykład i warsztat

Fundacja Szklane Pułapki

LINK DO WYDARZENIA: <https://kongresruchowmiejskich.clickmeeting.com/zobaczyc-niewidoczne>

O WYDARZENIU:

Chciałabym poruszyć temat odpowiedzialnego projektowania przestrzeni miejskiej z uwzględnieniem potrzeb innych istot i ochronny bioróżnorodności.

O UCZESNIKACH:

Ewa Zyśk-Gorczyńska

Przyrodniczka, biologka. Zajmuje się ekologią terenów zurbanizowanych.

Jakub Kotnarowski

Agnieszka Gołębiowska

16:45 – 17:00

Co mogą wnieść neuronauki do projektowania inkluzywnego? Prezentacja

Diversity +

LINK DO WYDARZENIA: <https://kongresruchowmiejskich.clickmeeting.com/co-moga-wniesc-neuronauki-do-projektowania-inkluzywnego>

O WYDARZENIU:

Miasta, budynki, systemy i produkty stanowiące podstawę naszego życia, są sumą decyzji projektantów i producentów, a nierówności i wykluczenia są często niezamierzonymi konsekwencjami ich wyborów.

Empatia z użytkownikiem w celu zrozumienia jego potrzeb jest tradycyjnie pierwszym krokiem w myśleniu projektowym i tworzeniu produktów skoncentrowanych na nim. Jednak projektanci odnosząc się zwykle do własnych doświadczeń życiowych, nie uwzględniają wszystkich potrzeb użytkownika.

W mojej prezentacji, zademonstruję jak wiedza, którą dostarczają neuronauki, na temat tego jak ludzie myślą, czują i działają, jak również stale rosnąca świadomość interakcji ze środowiskiem, powinna inspirować projektantów do wdrażania holistycznych rozwiązań uwzględniających całe spektrum ludzkich potrzeb, uzupełniając tym samym procesy partycypacyjne.

W związku z powyższym mam do Państwa dwa pytania:

- czy zamiast WYDARZENIU, który omyłkowo zgłosiłam, moje wystąpienie mogłoby mieć charakter wykładu / prezentacji?
- czy mogę wystąpić online? Dojazd na imprezę stacjonarną jest dla mnie trudny.

O PRELEGENTACH:

Natalia specjalizuje się w teorii i praktyce z obszaru projektowania w oparciu o neuronauki i dane naukowe. Doświadczenie w tym zakresie zdobywała m.in. współpracując ze studiem Hume, awangardowym studium architektury i urbanistyki założonym przez Itai Palti. Konsultowała projekty dla dużych firm: Landsec, HKS, EDGE, Association of Children's Museums, Google oraz dla klientów indywidualnych. Posiada także ponad 10-letnią praktykę lekarską.

Pracując na styku różnych dyscyplin, konsultuje projekty architektoniczne i miejskie pod kątem wpływu przestrzeni architektonicznych i miejskich na ludzkie doświadczenie. W pracy łączy troskę o ludzi i ich dobrostan z wieloletnią pasją do architektury. Jej zainteresowania zawodowe ogniskują się wokół zagadnień związanych z wpływem architektury na różne aspekty naszego życia: społeczne, psychologiczne, poznawcze, zdrowie i dobrostan.

Fellow w 'The Centre for Conscious Design', gdzie odpowiada za domenę 'neuronauki i architektura', współautorka manifestu 'Venetian Letter'. Publikuje w 'Intertwining', 'Conscious Cities Anthology 2020' oraz 'Journal of Science-Informed Design'.

Ukończyła studia medyczne (Wydział Lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego & Tor Vergata), neuronaukowe (Sorbonne Université, ENS, UCL) oraz 'Neuroscience applied to Architectural Design' (Uniwersytet IUAV).

Współzałożycielka Impronta, konsultacji w zakresie neuronauk dla architektury. Członek zespołu Divercity+, odpowiedzialny za projektowanie inkluzywne.

16:45 – 18:15

Ochrona miejskich drzewostanów - prawo, teoria i praktyka. Panel

Zespół badawczy ds. Prawa Ochrony Środowiska i Bioróżnorodności, Uniwersytet Warszawski

LINK DO WYDARZENIA: <https://us02web.zoom.us/j/89895784418?pwd=aTJxVzAyVWVh6cTnlcWNCcFpaREhRQT09>

O WYDARZENIU:

Tematem WYDARZENIU jest ochrona miejskiej zieleni, a przede wszystkim miejskich drzewostanów. W pierwszej kolejności poruszymy zagadnienia związane ze znaczeniem drzewostanów miejskich z punktu widzenia potrzeb przyrodniczych. Słuchacze dowiedzą

się, kiedy wycinka bądź przycięcie drzew jest uzasadnione, a kiedy są zbędne. Zapoznają się również z zagrożeniami dotyczącymi zwierząt w kontekście wycinania drzew w miastach.

Następnie omówimy aspekty prawne ochrony miejskiej zieleni, czyli metody, z których każdy z nas może skorzystać, by wycinaniu drzew zapobiec, oraz sposoby obrony drzew stosowane przez aktywistów miejskich.

O PRELEGENTACH:

dr hab. Marcin Zych

Profesor na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektor Ogrodu Botanicznego UW. Zainteresowania naukowe: biologia roślin, ekologia ewolucyjna, w szczególności ewolucja systemów reprodukcyjnych roślin oraz ekologiczne interakcje rośliny-zwierzęta-środowisko, ochrona przyrody, edukacja przyrodnicza. Studia (ekologia) na Wydziale Biologii UW i w School of Biological Sciences, University of Wales, UK, doktorat i habilitacja na Wydziale Biologii UW, staże naukowe w Institute of Terrestrial Ecology (UK), Uniwersytecie w Salzburgu (Austria), Uniwersytecie Witolda Wielkiego w Kownie (Litwa).

Edyta Gałań

Artystka i malarka, współzałożycielka Inicjatywy Lokalnej Między Drzewami, dziś już stowarzyszenia, działającego na rzecz ochrony miejskiej przyrody, w tym szczególnie drzew, popularyzującego, wprowadzającego nowe trendy i rozwiązania w podejściu do miejskiej zieleni. Zainteresowania: przyroda i ogrodnictwo.

Agnieszka Gołębiowska

Pracownica Biblioteki Instytutu Muzykologii UW, aktywistka miejska, współpracownica Fundacji Noga w Łapę i Fundacji Szklane Pułapki, autorka publikacji o ochronie ptaków podczas prac remontowych oraz o kolizjach ptaków ze szklaną infrastrukturą. Projekty: Współautorka projektu UWild – Uniwersytet bioróżnorodny w Budżecie Partycypacyjnym UW, autorka edukacyjnych projektów obywatelskich i inicjatyw na rzecz ochrony dzikich zwierząt oraz drzew jako siedlisk flory i fauny. Zainteresowania: ochrona przyrody w środowisku miejskim, edukacja przyrodnicza.

dr hab. Cezary Błaszczyk

Adiunkt w Katedrze Historii Doktryn Polityczno-Prawnych, członek Zespołu badawczego ds. Prawa Ochrony Środowiska i Bioróżnorodności na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, radca prawny. Zainteresowania naukowe: rynek kapitałowy przechodzący transformację w stronę green finance, realizacja idei i polityk zrównoważonego rozwoju oraz bioróżnorodności w prawie, ekologiczna i społeczna gospodarka rynkowa. Studia, doktorat i habilitacja: Wydział Prawa i Administracji UW.

dr Aleksander Jakubowski

Adiunkt w Katedrze Prawa i Postępowania Administracyjnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, radca prawny, laureat stypendium dla wybitnych młodych naukowców Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz stypendium Narodowego Centrum Nauki, członek Zespołu Badawczego ds. Prawa Ochrony Środowiska i Bioróżnorodności WPIA UW, wykładowca prawa ochrony przyrody.

Zainteresowania naukowe: prawo ochrony przyrody i bioróżnorodności. Studia i doktorat: Wydział Prawa i Administracji UW.

dr hab. Maria Nowak [moderacja]

Adiunkt na Wydziale Prawa i Administracji, członkini Zespołu badawczego ds. Prawa Ochrony Środowiska i Bioróżnorodności przy Wydziale Prawa i Administracji. Zainteresowania naukowe: prawo starożytne i papirologia. Studia w Kolegium MISH UW, doktorat i habilitacja na Wydziale Prawa i Administracji UW, staże naukowe na Uniwersytecie w Kolonii, Uniwersytecie Oksfordzkim, Uniwersytecie Genewskim, Uniwersytecie Heideberskim oraz Uniwersytecie Lejdejskim, stypendia Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, dla wybitnych młodych naukowców Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Fundacji Humboldta.

NIEDZIELA, 27 CZERWCA 2021

08:30 REJESTRACJA / ŚNIADENIE

11:00-11:15 PRZERWA KAWOWA

14:30-15:30 PRZERWA OBIADOWA

SALA 1

9:00 – 11:00

Transparentność w samorządzie. Afera reprivatyzacyjna w stolicy od mapy reprivatyzacyjnej do małej ustawy reprivatyzacyjnej. Panel Energia Miast

O WYDARZENIU:

Ruchy miejskie i lokatorskie odniosły spektakularny sukces nagłaśniając aferę reprivatyzacyjną i doprowadzając do uchwalenia małej ustawy reprivatyzacyjnej. Afera reprivatyzacyjna dotknęła kilkudziesięciu tysięcy ludzi. Działania organizacji nagłaśniających patologię warszawskiej reprivatyzacji były przykładem starcia Dawida z Goliatem. Z perspektywy czasu i pomimo licznych przeciwności pozostają przykładem jednej z najbardziej skutecznych kampanii na rzecz dobra wspólnego w historii ruchów społecznych w Polsce. Za pomocą narzędzi takich jak happeningi, interaktywne infografiki, konferencje prasowe, wnioski o informacje publiczne i działania legislacyjne udało się zakończyć proceder, który doprowadził do tysięcy ludzkich dramatów i ogromnych strat w majątku publicznym. Działania w Warszawie mogą być wzorem jak działać na rzecz lokalnych społeczności w starciu z silniejszym przeciwnikiem.

O PRELEGENTACH:

Beata Siemieniako

Adwokatka pomagająca lokatorom reprivatyzowanych kamienic, autorka książki: „Reprivatyzując Polskę”.

Mikołaj Paja

Członek stowarzyszenia Miasto Jest Nasze.

11:15 – 12:45

Miastotwórcza rola kultury na przykładzie konkursu Europejska Stolica Kultury. Panel

Aktywistki i aktywiści miejscy z Lublina

O WYDARZENIU:

W roku 2011 zapadła decyzja o przyznaniu Wrocławowi tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2016. W samym konkursie uczestniczyło kilkanaście miast. Każde z nich mimo tego, że tytuł przypadł tylko jednemu włożyło bardzo dużo starań, aby podnieść u siebie jakość wydarzeń i przygotować aplikację będącą podsumowaniem starań i zbiorem pomysłów. Konkurs ESK stał się kołem napędowym do zmian w kulturze, oraz pozytywnych procesów związanych z jej postrzeganiem, zarządzaniem czy finansowaniem. Dzięki niemu zaszło dużo trwałych zmian. Kolejny tytuł ESK przypadnie jednemu z Polskich miast w roku 2029. Podczas WYDARZENIU pragniemy porozmawiać jak kultura wpływa na rozwój naszych miast i czego możemy oczekiwać po nadchodzącym konkursie.

O PRELEGENTACH:

Szymon Pietrasiewicz

Dariusz Figura

Marcin Skrzypek

Barbara Wybacz

Agnieszka Wojciechowska

13:00 – 14:30

SESJA ZAMKNIĘCIA

10 lat i co dalej?

O PRELEGENTACH

Anna Domaradzka

Socjolożka, dyrektorka Instytutu Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie kieruje zespołem Laboratorium Miasta Obywatelskiego – Civil City Lab. Stypendystka Komisji Fulbrighta i Fundacji Kościuszkowskiej. Prowadzi krajowe i międzynarodowe projekty badawcze dotyczące prawa do miasta, jakości życia i wspierania społeczności lokalnych poprzez inwestycje w kulturę, przedsiębiorczość społeczną i projektowanie oparte na naturze. Autorka badań i publikacji z zakresu socjologii miasta oraz polityki miejskiej, w tym roli administracji, deweloperów i ruchów miejskich w rozwoju miast. Ekspertka w zespole tworzącym Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych m.st. Warszawy 2021–2030, wcześniej ekspertka ds. społecznych w procesie aktualizacji Strategii Rozwoju Warszawy 2030.

Paweł Kubicki

Doktor habilitowany, profesor nadzwyczajny w Instytucie Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Specjalizuje się w badaniu społeczno-kulturowych aspektów rozwoju miast. Autor kilkudziesięciu publikacji poświęconych tej problematyce, między innymi: „Miasto w sieci znaczeń. Kraków i jego tożsamości” [2010], „Nowi mieszkańcy w nowej Polsce” [2011], „Wynajdywanie miejskości. Polska kwestia z perspektywy długiego trwania” [2016], „Efekt ESK. Jak konkurs na Europejską Stolicę Kultury zmienił polskie miasta” [2017], „Ruchy miejskie w Polsce. Dekada doświadczeń” [2019]. Uczestniczył jako uważny obserwator w niemal wszystkich Kongresach Ruchów Miejskich.

Piotr Kempisty

Prawnik i aktywista. Działa w obszarze ekologii i planowania przestrzennego. Członek zarządu fundacji Instytut Działań Miejskich i stowarzyszenia Rowerowy Białystok. Członek Zarządu Związku Stowarzyszeń Kongres Ruchów Miejskich 2019-2021. Ekspert prawny

Kongresu Ruchów Miejskich. Inicjator ruchu społecznego Inicjatywa dla Białegostoku, z którym startował w wyborach samorządowych w 2018 roku. Prywatnie rowerzysta, miłośnik mocnych brzmień i przyrody.

Jakub Nowotarski

Doktor nauk ekonomicznych, laureat nagrody Prezesa Rady Ministrów za najlepsze rozprawy doktorskie w 2017 r. Zawodowo zajmuje się modelowaniem ryzyka finansowego. Współzałożyciel i prezes stowarzyszenia Akcja Miasto, członek Rady ds. Mobilności przy wiceprezydencie Adamskim. Lubi planować bycie spontanicznym.

Prezes_ka Zarządu Związku Stowarzyszeń Kongres Ruchów Miejskich w kadencji 2021-2023

SALA 2

9:30-10:15

Istota wtórnych miejskich ekosystemów. Prezentacja

Miasto Botaniczne

O WYDARZENIU:

Znaczenie i wpływ siedlisk roślinności ruderalnej we wtórnych ekosystemach przestrzeni zurbanizowanych.

O PRELEGENTACH:

Marzena Mruk-Wszątek

Pasjonatka "miejskiej przyrody", ciekawa Ludzi i świata lubiąca wszelki art z ponad 20 letnim stażem w planowaniu przestrzennym.

10:15– 11:00

Klimatologia a planowanie przestrzeni miejskich - dobre praktyki.

Prezentacja

Pracownia Bioklimatologii i Ergonomii Środowiskowej. Anna Błażejczyk

O PANLU:

Rola przestrzeni publicznej w miastach staje się coraz bardziej doceniana. Umiejętne podejście do projektowania miejskich przestrzeni publicznych może pełnić dwojaką funkcję: zarówno społeczną – poprzez wykreowanie miejsca spotkań i relaksu jak i poprawiającą jakość życia mieszkańców. Dostosowanie projektów przestrzeni miejskiej (placów, deptaków, przestrzeni między budynkami itd.) do warunków mikroklimatycznych ma zasadnicze znaczenie dla adaptacji miast do zmian klimatu oraz mitygacji efektu miejskiej wyspy ciepła. Odpowiednio zaaranżowana przestrzeń może istotnie zwiększyć komfort termiczny mieszkańców miast co przekłada się w prosty sposób na zwiększenie ich aktywności. Wykonywanie analiz mikroklimatycznych (poprzez odpowiednie narzędzia symulacyjne) powinno stanowić integralną część procesu projektowania przestrzeni miejskiej.

O PRELEGENTACH:

Anna Błażejczyk

Architekt krajobrazu, absolwentka Wydziału Ogrodnictwa, Biotechnologii i Architektury Krajobrazu SGGW [2002]. Członek Stowarzyszenia Architektów Krajobrazu. Współautorka kilkunastu publikacji naukowych (książki, artykuły naukowe, materiały konferencyjne) dotyczących zmian oceny wpływu zmian klimatu na stan zdrowia, problematyki miejskiej wyspy ciepła, oddziaływania klimatu i bioklimatu obszarów o różnym stopniu urbanizacji na funkcjonowanie ekosystemów i procesy społeczne. Zainteresowania badawcze: miejska wyspa ciepła, wpływ zagospodarowania przestrzeni na mikroklimat, symulacje mikroklimatu w przestrzeni miejskiej, NBS, zarządzanie wodą opadową w miastach. Od 2012 r. właścicielka firmy Bioklimatologia. Pracownia Bioklimatologii i Ergonomii Środowiskowej. Anna Błażejczyk. ORCID 0000-0003-2704-7274.

11:15 – 12:00

Polityka mieszkaniowa i rozwoju przestrzennego miasta - przestrzenne spojrzenie na problemy mieszkaniowe miasta. Prezentacja

Urząd Miasta Chełmna

O WYDARZENIU:

Zespół UM Chełmno opracował własny model polityki mieszkaniowej i rozwoju przestrzennego miasta, uwzględniający synergię rynku deweloperskiego, rynku prywatnego jednorodzinnego, społecznego budownictwa czynszowego oraz budownictwa komunalnego. Połączenie polityki mieszkaniowej z rozwojem przestrzennym daje możliwość zabezpieczenia potrzeb rozwoju różnorodnych form mieszkalnictwa w perspektywie długofalowej.

O PRELEGENTACH:

Piotr Murawski

Dawniej prezes Stowarzyszenia NIJO i dyrektor wydarzenia kulturalno-społecznego Perspektywy - 9 Hills Festival, obecnie zastępca burmistrza miasta Chełmna oraz doktorant środowiskowych studiów doktoranckich na Uniwersytecie Gdańskim.

12:30 – 13:15

Skwer Kępna - studium przypadku

JAZ+Architekci

O WYDARZENIU:

Skwer Kępna to zielony teren znajdujący się w Warszawie na obszarze pierwotnie planowanym pod drogę i sąsiadującą z nią gęstą zabudowę biurową i mieszkaniową. W wyniku presji mieszkańców i lokalnych stowarzyszeń udało się odzyskać teren w formie ogólnodostępnej zieleni publicznej.

Przemiana terenu powstała w wyniku projektu z Budżetu Obywatelskiego zgłoszonego przez lokalne stowarzyszenie Porozumienie dla Pragi.

W programie znalazły się konsultacje, rewaloryzacja zieleni oraz naturalny plac zabaw.

Projekt powstał wspólnie z socjologami z Fundacji Stocznia, a także z udziałem psychologów środowiskowych ThinkTankMiasto i projektantką krajobrazu Urszulą Michalską. Podczas wykładu opowiemy o poszczególnych etapach projektu, oraz omówimy wyniki badań autorskich które przeprowadziliśmy przed i po realizacji.

O PRELEGENTACH:

Andrzej Jaworski

Architekt, współwłaściciel pracowni JAZ+Architekci, działający na styku wielu dziedzin -projektowania partycypacyjnego, projektowania architektonicznego i projektowania wystaw. Kilukrotny prelegent Forum Praktyków Partycypacji. Członek Stowarzyszenia Architektów Polskich.

Anna Kotowska

Architektka, kierowniczka zespołu JAZ+Miasto, oddziału pracowni JAZ+Architekci, zajmującego się projektowaniem przestrzeni publicznej. Absolwentka Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej oraz Wydziału Architektury w Belgii oraz Francji. Pracowała w pracowniach polskich i zagranicznych głównie przy projektach użyteczności publicznej. Członkini ruchu miejskiego Miasto Jest Nasze.

SALA 3

9:30 – 11:00

Fundusz Sąsiedzki - mikrogranty. Warsztat

Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS

O WYDARZENIU:

Celem warsztatu jest przedyskutowanie z uczestnikami nowej propozycji finansowania aktywności mieszkańców w postaci mikrograntów/mikrowsparc [środki od 500 zł do 1000 zł]. Narzędzie to ma uzupełnić katalog obecnych form partycypacji. Jego założeniem jest bezpośrednio przekazywanie środków mieszkańcom na samodzielną realizację działań w przestrzeni publicznej, sąsiedzkiej. Przedmiotem warsztatu będzie analiza rozwiązań, jakie wypracowujemy w ramach zespołu roboczego przy Centrum OPUS wraz z Uniwersytetem Łódzkim i ekspertami. Uwagi i wnioski z zajęć posłużą do uzupełnienia naszej propozycji, która ma być wprowadzona do katalogu rozwiązań prawnych.

O PRELEGENTACH:

Łukasz Waszak

Prawnik, od ponad 20 lat związany z łódzkim sektorem pozarządowym, specjalizuje się w tematyce współpracy samorządu z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi- obszary partycypacji i kontraktowania usług społecznych. Obecnie kieruje pracami zespołu ds. opracowania modelu mikrograntów/mikrowsparc dla mieszkańców.

11:15-13:00

Dzieci, rodzice i kryzys klimatyczny. Prezentacja

Rodzice dla Klimatu

O WYDARZENIU:

Zapraszamy na prezentację o dzieciach, klimacie i o tym, jak każdy z nas, razem czy osobno, możemy zadbać o nasz jedyny i wspólny dom oraz zapewnić bezpieczną przyszłość dla naszych dzieci. Podczas spotkania poznasz Rodziców dla Klimatu i dowiesz się jakie akcje dotychczas przeprowadziliśmy. Jako ruch oddolny wciąż zdobywamy wiedzę na temat klimatu i ekologii i szerzymy ją wśród rodziców i dzieci. Nasze działania obejmują również lobbowanie na rzecz ochrony środowiska i klimatu u decydentów: spotykamy się i dyskutujemy z politykami, organizujemy happeningi, jesteśmy autorami petycji skierowanych do polskiego rządu. Podczas spotkania chcielibyśmy pokazać Wam także niezwykłą wystawę prac stworzonych z okazji Dnia Matki przez artystów z całego świata. Wystawa związana jest z kampanią #OurOtherMother, zainicjowaną przez grupy rodziców działających na rzecz klimatu m.in. w takich organizacjach i ruchach jak Our Kids Climate, Parents For Future, Mother's Rise Up oraz Rodzice dla Klimatu. Prace, które stworzone zostały przez ilustratorów z niemal wszystkich zakątków globu, eksponują niezwykle uczucie, jakie istnieje pomiędzy dzieckiem a matką, ale także piękny, naturalny i niezwykły związek z naszą jedyną i wspólną Matką jaką jest planeta Ziemia. To nieprawda, że jesteśmy bezradni wobec widma nadchodzącej katastrofy klimatycznej, a przyszłe pokolenia są skazane, by żyć na umierającej Planecie. Możemy i musimy działać! Mamy prawo jako rodzice wypowiadać się w kwestiach związanych z przyszłością naszych dzieci. Nie możemy zmarnować tej szansy! Zapraszamy na spotkanie z nami - z chęcią o wszystkim Wam opowiemy. Organizacja Rodzice dla Klimatu jest częścią Parents for Future Global - międzynarodowej społeczności rodziców zaniepokojonych o los przyszłych pokoleń w kontekście nadchodzącej katastrofy klimatycznej.

O PRELEGENTACH:

Dorota Herman

Absolwentka Uniwersytetu Łódzkiego, z wykształcenia księgowa. Wiceprezeska Fundacji KiDs. Aktywistka na rzecz ochrony środowiska i klimatu. Działa w ruchach "Rodzice dla Klimatu" i łódzkim "Strajku dla Ziemi". Współorganizatorka happeningów w obronie klimatu i przyrody. Śpiewa w Chórze Klimatycznym. Mama Julka i Dominika.

Marzena Wichniarz

Mama trójki dzieci: Marysi, Olka i Zosi, żona Bartka. Absolwentka nauk politycznych, zawodowo specjalizująca się w systemach zarządzania jakością w laboratoriach badawczych. Od wielu lat angażująca się w działania społeczne i kulturalne, najpierw w Kielcach potem po przeprowadzce w Warszawie. Od 2019 aktywistka i czynna działaczka ruchu Rodzice dla Klimatu, gdzie wspólnie z innymi rodzicami domaga się zmian systemowych i natychmiastowego wdrożenia skutecznej polityki klimatycznej w celu transformacji społeczno-ekonomicznej Polski w kierunku zielonej, zrównoważonej gospodarki.

SALA 4

9:30 – 11:00

Standardy konsultacji społecznych. Warsztat

Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich

O WYDARZENIU:

Od kilku lat we Wrocławiu działa model, wg którego konsultacje społeczne są realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Jest to wynik długotrwałego procesu włączania ngosów w tworzenie polityk miejskich. Temat dotyczy tego

w jaki sposób prowadzi się konsultacje społeczne w naszych miastach. Moglibyśmy opowiedzieć o naszych doświadczeniach i zagrożeniach.

O PRELEGENTACH:

Tadeusz Mincer

Koordynuje konsultacje społeczne, które Gmina Wrocław zleca do przeprowadzenia organizacjom pozarządowym.

11:15-13:00

Jak wygrać kampanię obywatelską? Warsztat

Instytut Spraw Obywatelskich

O WYDARZENIU:

Zapraszam osoby, które szukają odpowiedzi na pytanie „Jak zmieniać, żeby zmienić?”. Motywem przewodnim warsztatu jest zaciśnięta pięść. Każdą zmianę społeczną trzeba wywalczyć, a zaciśnięta pięść idealnie nadaje się na symbol takiej walki.

Podczas warsztatu otrzymasz podstawową wiedzę związaną z prowadzeniem kampanii obywatelskich.

O PRELEGENTACH:

Rafał Górski

Spółecznik, wojownik, państwowiec. Na frontach kampanii obywatelskich od 1995 roku. Prezes Instytutu Spraw Obywatelskich i redaktor naczelny Tygodnika Spraw Obywatelskich. W czasie wolnym kształtuje ciało, umysł i ducha, przygotowując się do „Selekcji”. Motto życiowe: „Życ to stawiać opór”.

ONLINE

9:30 – 11:00

Mniej samochodów w mieście. Debata

Polski Klub Ekologiczny Okręg Mazowsze

LINK DO REJESTRACJI: <https://forms.gle/SvUNskQCG74pd1fk7>

O WYDARZENIU:

Jak zmniejszyć nasze uzależnienie od samochodów? Jak władze miast mogą nas zachęcać do wybierania aktywnej mobilności lub przesiadki na transport publiczny? Jak poprawiać warunki dla ruchu pieszego i rowerowego w miastach? W jaki sposób można zmniejszać zapotrzebowanie na transport poprzez zmiany w planowaniu przestrzennym, w tym wdrażanie koncepcji miasta 15-minutowego? Na te i inne pytania odpowiemy wspólnie podczas debaty w formule okrągłego stołu.

O PRELEGENTACH:

Prowadząca: Urszula Stefanowicz

Koordynatorka projektów dotycząca polityki klimatycznej, w tym m.in. ograniczania emisji CO2 i innych zanieczyszczeń powietrza w transporcie drogowym, szczególnie w miastach. Od 2008 prowadzi w Polskim Klubie Ekologicznym Okręgu Mazowieckim, w imieniu Koalicji Klimatycznej, porozumienia 27 NGO zajmujących się ochroną klimatu, działania rzecznicze na poziomach od lokalnego, przez krajowy, po międzynarodowy. Uczestniczyła w 8 szczytach klimatycznych ONZ.

Michał Beim

Dr, adiunkt na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. Bada związki planowania przestrzennego z polityką transportową.

Łukasz Franek

Dyrektor Zarządu Transportu Publicznego w Krakowie

Michał Lorbiecki

Pełnomocnik prezydenta ds. koordynowania i rozwoju przestrzeni publicznej dla ruchu pieszego w Mieście Tychy, Oficer pieszcy

Natalia Szcześniak

Współautorka książki "Archistorie. Jak odkrywać przestrzeń miast?" oraz programu o architekturze i sztuce GOOD IDEA na YouTube"

11:15-12:45

M(i)a sto pomysłów - przyjazne sensorycznie. Warsztat

Sensorycznie i na serio

LINK DO WYDARZENIA: <https://kongresruchowmiejskich.clickmeeting.com/m-i-a-sto-pomyslow-przyjazne-sensorycznie>

O WYDARZENIU:

Potrzeby osób z niepełnosprawnościami w miastach często są ignorowane, a infrastruktura miejska - zarówno w przestrzeni, jak i wirtualna - jest projektowana z pominięciem zasad uniwersalności i inkluzywności. Przykładem są niektóre aplikacje miejskie, w tym alarmowe (gdzie często brak opcji tłumacza PJM), czy coraz bardziej widoczne przykłady "hostile architecture", które mają uniemożliwić korzystanie z przestrzeni danym grupom osób (tj. osoby bezdomne), wykluczając przy okazji osoby starsze i z niepełnosprawnościami (brak ławek na przystankach, wszechobecne kolce). Brak jest rozwiązań, które ułatwiłyby korzystanie z przestrzeni miejskiej osobom z niepełnosprawnościami sensorycznymi.

O PRELEGENTACH:

Marcin Łowicki

Magdalena Dyszyko

Joanna Lickiewicz

ROZKŁAD SAL

organizator

sponsorzy

allegro

Stwierdzono przez Narodowy Instytut
Wzrostu – Centrum Rozwoju Społeczności
Obywatelskiej ze środków Programu Rozwoju
Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030

patroni medialni

Galeria Labirynt

PERŁA

ngo.pl

Związek Stowarzyszeń Kongres Ruchów Miejskich
www.kongresruchowmiejskich.pl